

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ ДО

ДИРЕКЦИЯ
"ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ"

ДДС № 02/26.01.2005 г.

МИНИСТЕРСТВАТА И ВЕДОМСТВАТА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНО-
ОСИГУРИТЕЛНА КАСА
ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
ОБЩИНИТЕ
СМЕТНАТА ПАЛАТА

Относно: Годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2004 г., отчитане на определени операции през 2005 г. и промени в Сметкоплана на бюджетните предприятия

С настоящите указания се определят редът, сроковете и процедурите за годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2004 г., съгласно § 41, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2005 г. (ЗДБРБ за 2005 г.) и представянето на оборотните ведомости и друга отчетна информация за консолидиране в Министерството на финансите във връзка с чл. 33, ал. 3 от Закона за счетоводството. В указанията се третират и някои въпроси по отчитането за 2005 г., както и промени в Сметкоплана на бюджетните предприятия.

I. Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости

1. Напомняме, че **текущо през 2004 г. не следва да са извършвани** процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели **6 и 7** със сметките от **групи 11, 12 и 13** на Сметкоплана на бюджетните предприятия (СБП). В случай, че това е направено, тези операции не следва да се вземат предвид при изготвянето на оборотната ведомост, която ще се представя чрез първостепенния разпоредител в МФ и Сметната палата.

2. При изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2004 г. В тази връзка, за тяхното осчетоводяване да се ползват разпоредбите на **т.т. 48-49 от ДДС № 20/2004 г.**

3. Напомняме, че редът и начинът за отчитане на данъка върху приходите от стопанска дейност, неговото преотстъпване, както и **разходите и приходите от стопанска дейност** по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) е регламентиран в **т. 12 от ДДС № 20/2004 г.** Начисляването и преотстъпването на данъка върху приходите следва да бъде отчетено за 2004 г. по реда на **т.т. 12.2.10-12.2.15 от ДДС № 20/2004 г.**

4. Разходите за провизии за персонал се начисляват по реда на НСС 19 и **т. 19.7 от ДДС № 20/2004 г.** като се **дебитира сметка 6047** срещу **кредитиране** на **сметка 4230**. Редът и начинът на отчитане на останалите провизии за задължения е регламентиран в **т. 37 от ДДС № 20/2004 г.**

5. НОИ предоставя на НЗОК с писмо информация за дължимите към 31.12.2004 г. начислени вземания по начети за здравно-осигурителни вноски за 2004 г. С посочената в писмото сума НЗОК съставя счетоводната статия **Д-т с-ка 4301 / К-т с-ка 7012** и я отразява в оборотната си ведомост за 2004 г.

6. В баланса на реда **“3. Прираст/намаление в нетните активи за периода” (шифър 0403)** в съответните колони за **начален** баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2003 г. *преди* приключвателните операции (т.е. сумата, фигурираща в баланса за 2003 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за **краен** баланс). Аналогично, в съответните колони за **начален** баланс на позициите – **шифри 0401 и 0402** следва да фигурират салдата на сметките от гр. 10 (за шифър 0401) и гр. 11 (за шифър 0402) към 31.12.2003 г. *преди* приключвателните операции за 2003 г.

II. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 33, ал. 3 от Закона за счетоводството

7. За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните предприятия съгласно чл. 33, ал. 3 от Закона за счетоводството следва да се изготвят оборотни ведомости поотделно за **трите** отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието по счетоводните сметки *преди* операциите по приключването съгласно **раздел III**. Данните в оборотните ведомости се представят на ниво **синтетични счетоводни сметки (сметките с четириразряден номер)**

8. Отчетните данни за 2004 г. на държавните висши училища (ДВУ) и БАН се обобщават и представят от **Министерството на образованието и науката (МОН)** отделно от данните на включените в бюджета на МОН разпоредители, аналогично на обобщаването на касовите отчети на ДВУ и БАН. Аналогично се процедира от **Министерството на отбраната (МО)** по отношение на отчетните данни за 2004 г. на **държавните висши военни училища (ДВВУ)**.

9. Отчетните данни за 2004 г. за приходите, разходите, активите и пасивите на **Националния фонд** към Министерството на финансите се обобщават и представят, аналогично на периодичните и годишните касови отчети. В тази връзка, тези счетоводни данни не следва да фигурират в консолидираните оборотни ведомости на съответните разпоредители, а да се обобщават от **Дирекция “Национален фонд”** към Министерството на финансите, която представя данните на МФ – дирекция “Държавно съкровище” и Сметната палата.

10. Освен сборните оборотни ведомости, за 2004 г. подлежат на изготвяне и представяне в МФ по реда на чл. 33, ал. 3 от Закона за счетоводството:

10.1. Информация за структурата на себестойността на дейностите, отчетани по сметки от **група 65** - изготвя се по отделни отчетни групи (стопански области). Следва да се има предвид, че това **не е** справка за кореспонденция между сметки от гр. 60 и 65. Напомняме, че съгласно **т.т. 50 и 51 от ДДС № 20/2004 г. не се допуска** кореспонденция между сметките от гр. 60 и гр. 65.

10.2. За целите на представянето на данните за вземанията и задълженията в баланса, на електронния носител по т. **11** се попълва и справка за провизии и корективи на определени вземания и задължения.

10.3. За целите на представянето на данните за **начален баланс** на елементите на **Раздел А “Капитал в бюджетните предприятия”** от пасива на баланса, на електронния носител по т. **11** се попълват данни за салдата по сметки от гр. 10 и 11 и нетното салдо на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2003 г. *преди* приключвателните операции за 2003 г.

11. Първостепенните разпоредители изготвят сборните оборотни ведомости и справките по т. **10** по определена от МФ – дирекция “Държавно съкро-

вище” форма, на електронен носител (*файл - XLS формат*). Файлът може да се получи от първостепенния разпоредител от съответната дирекция в МФ, отговаряща за финансирането му, след представяне на дискета или по негов *e-mail*.

12. Напомняме, че на основание на § 41, ал. 1 от ЗДБРБ за 2005 г. за годишните финансови отчети за 2004 г. на бюджетните предприятия се прилага формата и съдържанието на годишния финансов отчет, определени със **Заповед № 81/29.01.2002 г. на министъра на финансите (обн., ДВ, бр. 13 от 2002 г.)**. Сборният баланс е включен в електронния носител по т. **11**. Изготвянето и представянето на информацията по реда на този раздел и раздел IV не отменят задължението на бюджетните предприятия да изготвят и представят съответните статистически формуляри в рамките на регламентирания със **Закона за статистиката** ред и срок.

13. Първостепенният разпоредител организира процеса по обобщаването на отчетната информация по този раздел на подведомствените си разпоредители. В хода на обобщаването на счетоводните данни може да се ползва формата по т. **11**, или да се определи друг ред и форма, в зависимост от броя и структурата на подведомствените разпоредители, софтуерна и хардуерна осигуреност и други фактори, влияещи върху процеса на обобщаване на счетоводните данни. При всички случаи необходимите данни следва да се осигурят на първостепенния разпоредител за изготвянето от него на изискваната счетоводна информация, както и за спазването на изискванията на т.т. **25** и **26** за съхраняването на информацията на електронен носител (файла по т. **11**).

III. Годишно приключване на счетоводните сметки

14. Приключването на сметките по този раздел се извършва от бюджетното предприятие след като е осигурена информацията за изготвяне на оборотната ведомост и справките по **раздел II**.

15. Приключването на сметките се извършва по реда на **т. 59 от ДДС № 20/2004 г.**

IV. Ред и срокове за представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел II в МФ и Сметната палата

16. Сборните оборотни ведомости и информацията по **раздел II** от настоящето писмо подлежат на представяне от първостепенните разпоредители в следните срокове:

16.1. до 11.03.2005 г. – Администрацията на президента, Конституционния съд, Националната служба за охрана, Националната разузнавателна служба, Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за регулиране на съобщенията, Съвета за електронни медии, Държавната комисия за енергийно регулиране, Агенцията за ядрено регулиране, Комисията за финансов надзор и Държавната комисия по сигурността на информацията;

16.2. до 18.03.2005 г. другите първостепенни разпоредители – Народното събрание, министерствата и ведомствата (**без** тези по т.т. **16.3** и **16.4**), Сметната палата, НЗОК, БНТ, БНР;

16.3. до 31.03.2005 г. – Министерски съвет, Министерството на финансите (включително и дирекция “Национален фонд”), Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на икономиката, НОИ, общините без Столична община и общините от областните центрове;

16.4. в сроковете на представяне на отчетите за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове за първото тримесечие на 2005г. – Висшия съдебен съвет, Министерството на образованието и науката, Министерството на земеделието и горите, Министерството на отбраната, Министерството на външните работи, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на културата, Министерството на здравеопазването, Столична община и общините от областните центрове;

16.5. При наличие на готовност, първостепенният разпоредител може да представи и в по-ранен срок, по реда на този раздел, файла по т. **11** със сборната оборотна ведомост и информацията по **раздел II**, след предварително съгласуване на датата със Сметната палата;

16.6. Въз основа на сроковете по т.т. **16.1 – 16.5** съответният първостепенен (висшестоящ) разпоредител организира изготвянето и обобщаването на информацията от подведомствените му разпоредители и структурни единици.

17. Сборните оборотни ведомости и информацията по **раздел II** (попълненият файл, предоставен от МФ по т. **11**) подлежат на представяне от **първостепенните разпоредители само** на технически носител (дискета). Файловете може да се представят в компресиран формат **ARJ** или **WINZIP**.

18. Министерствата и ведомствата, Висшия съдебен съвет, НОИ, НЗОК, БНТ и БНР, представят в Сметната палата в срока по т. **16** *два броя* дискети (по един за МФ и Сметната палата) със сборните оборотни ведомости и информацията по **раздел II**, като писмено се декларира, че файловете в двете дискети са с еднакво съдържание и данните в тях са идентични на тези от счетоводната система. В допълнение към това, министерствата и ведомствата (без специалните ведомства – МО, МВР, НРС и НСО) изпращат файла и на МФ – дирекция “Държавно съкровище” на *e-mail*:

p.kyuchukov@minfin.bg ;
m.teneva@minfin.bg .

19. Общините представят сборните оборотни ведомости и информацията по **раздел II** на *две дискети*: *едната дискета* се представя в сектора на **съответното териториално поделение на Сметната палата** в срока по т. **16**, а *втората дискета* се изпраща или представя от тях в **ИИЦ към “Информационно обслужване” АД (адрес: София, ж.к. “Изгрев”, ул. “172” № 11)** *до два дни* след представянето в Сметната палата, като с писмо се декларира пред Сметната палата и МФ (писмото за МФ също се представя в ИИЦ), че файловете в двете дискети са с еднакво съдържание и данните в тях са идентични на тези от счетоводната система. Файлът за МФ може да се изпрати от общината и по *e-mail*:

t.evtimova@is-bg.net .

При изпращането на файла от общината по *e-mail*, горепосоченото писмо се изпраща в МФ – дирекция “Държавно съкровище”, като в него допълнително се посочва датата на изпращането, *e-mail* на МФ, на който е изпратен и *e-mail* на общината, от който е изпратен.

20. Представеният по реда на т.т. **16 - 19** файл се наименоува по следния начин: **BALANCE-2004-xxxx.xls** (в **xxxx** се попълва кода на първостепенния разпоредител по **ЕБК за 2004 г.**) Данните в оборотната ведомост и справките по т. **10** се попълват във файла *в лева (със стотинки)*.

21. Обобщените от **МОН** оборотни ведомости и информацията по **раздел II** на **ДВУ** и **БАН** се представят по реда на т.т. **16 - 18** на отделни файлове, които се наименоуват **BALANCE-2004-1780-DVU.xls** (за отчетните данни на държав-

ните висши училища) и съответно **BALANCE-2004-1790-BAN.xls** (за отчетните данни на БАН). Аналогично, **МО** представя данните на **ДВВУ** на отделен файл, наименован **BALANCE-2004-1280-DVVU.xls**. Файловете по т. **11** с данните на отделните ДВУ се изпращат от **МОН** и **МО** в **МФ** и Сметната палата.

22. Сборната оборотна ведомост и информацията по **раздел II** на **Националния фонд** се представят по реда на т.т. **16 - 18** от дирекция “Национален фонд” към **МФ** на файл с име **BALANCE-2004-9817-NF.xls**.

23. При представянето на файловете по реда и в сроковете на т.т. **16 - 22** в **Сметната палата** се представят на *хартиен носител два екземпляра* от *сборният баланс* на първостепенния разпоредител и *приложението* към годишния финансов отчет (елементите по т. 1.1 и 1.3 на Заповед № 81/29.01.2002 г. на министъра на финансите) за заверка, а един незаверен екземпляр - в **МФ** от съответния първостепенен разпоредител.

24. В сборните баланси на **МОН** и **МО** не се включват отчетните данни по т. **21**. Балансите и приложенията на **БАН** и **ДВУ** се представят от тях на *хартиен носител* в *четири екземпляра* в **МОН** (по един за **МОН**, **МФ**, Сметната палата и съответния разпоредител), а тези на **ДВВУ** – в **МО**, по реда на т. **16.6**, като **МОН** и **МО** ги предоставят на Сметната палата. **МОН** и **МО** представят в Сметната палата три екземпляра за заверка и един незаверен екземпляр в **МФ**. След извършването на заверката, първостепенните разпоредители представят в **МФ** – дирекция “Държавно съкровище” становищата на Сметната палата за заверките на годишните финансови отчети в рамките на 5 работни дни от получаването на становището.

25. Всеки бюджетен разпоредител с подведомствени разпоредители следва да разполага и съхранява при него поне в един екземпляр на хартиен носител финансовите отчети, а на електронен носител (файла по т. **11**) - оборотните ведомости и справките по т. **10** на подведомствените му разпоредители или сборните оборотни ведомости, справки и финансови отчети, ако подведомствените разпоредители от своя страна имат подчинени структури на самостоятелен баланс и обособено счетоводство.

26. Файловете по т. **11** със сборните оборотни ведомости и информацията по **раздел II** на второстепенните разпоредители следва да се съхраняват и при съответните първостепенни разпоредители (отделен файл по т. **11** за всеки второстепенен разпоредител). Данните за училищата на **МОН** (без държавните висши училища) може да се съхраняват по реда на тази точка вместо в **МОН** в съответните регионални инспекторати по образованието.

27. При поискване, информацията по т.т. **25** и **26** се представя на електронен носител (файла по т. **11**) на Сметната палата, Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол, **МФ** – дирекция “Държавно съкровище” и дирекциите, отговарящи за финансирането и бюджета на съответните първостепенни разпоредители, Националния статистически институт, както и на други оторизирани за това органи. При поискване от Сметната палата се представя и оборотна ведомост след приключвателните операции по **раздел III**.

V. Промени за 2005 г. в Сметкоплана на бюджетните предприятия

28. Извършените с т. 60 от **ДДС № 20/2004 г.** промени в **СБП** са отразени в Сметкоплана на бюджетните предприятия за 2005 г., утвърден със **Заповед № ЗМФ – 60/20.01.2005 г.** съгласно чл. 5а, ал. 1 от **Закона за счетоводството** (предстои обнародване на заповедта в “Държавен вестник”).

VI. Други указания за 2005 г.

29. Във връзка с разпоредбата на § 43 от ЗДБРБ за 2005 г. считано от 01.01.2005 г. активите, пасивите, приходите, разходите и операциите на държавното предприятие по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) се включват в консолидираната отчетност на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) като се отразяват в отчетна група (стопанска област) “Извънбюджетни сметки и фондове”. Аналогично на бюджетните предприятия, при отчитането на дълготрайните нефинансови активи на предприятието също не се начисляват амортизации и не се води преоценъчен резерв в капитала.

30. Във връзка с т. 29 държавното предприятие по чл. 60 от ЗООС започва да прилага отчетността за бюджетните предприятия като завежда **наличните на 01.01.2005 г. активи и пасиви** в отчетна група (стопанска област) “Извънбюджетни сметки и фондове” по съответните сметки от раздели 1 (групи 16-19), 2, 3, 4 и 5 в кореспонденция на сметките от подгрупа 769, съгласно **т. 23 от ДДС № 20/2004 г.** В допълнение към това, предвид тази трансформация, МОСВ следва да вземе счетоводната статия за отписване на участието си в държавното предприятие като дебитира сметка 7699 срещу кредитиране на сметката от гр. 51, по която до сега е отчитано участието в държавното предприятие. В отчетността на касова основа паричните средства и операции на държавното предприятие по чл. 60 от ЗООС се отчитат като извънбюджетни средства. Наличните парични средства на 01.01.2005 г. се отразяват от предприятието по съответните подпараграфи на § 95-00 от ЕБК за 2005 г. за **преходен остатък** (със знак “плюс”) и като **наличност** (със знак “минус”).

31. Бюджетните предприятия, които на 01.01.2005 г. имат **заеми и други разчети с държавното предприятие по чл. 60 от ЗООС** следва да ги прекласифицират и отчитат по **сметка 4622 (за заемите)**, съответно **сметки 4682 (за разчетите по събиране на приходи и извършване на разходи за сметка на предприятието) и 4529 (за други разчети с предприятието)**. Получаването/предоставянето на **трансфери от/за държавното предприятие по чл. 60 от ЗООС** следва да се отчита от бюджетните предприятия по **сметка 7529**. На касова основа трансферите и заемите между държавното предприятие по чл. 60 от ЗООС и бюджетните предприятия се прилагат **§§ 64 и 78 от ЕБК за 2005 г.**

32. При отчитането от НОИ на касова и начислена основа на операциите на фонд “Гарантирани вземания на работници и служители” (фонд “ГВРС”) е необходимо да се има предвид следните основни положения:

32.1. отчитането на начислена основа на активите, пасивите, приходите и разходите на фонд “ГВРС” се извършва в отчетна група (стопанска област) “Бюджети”, отделно от фондовете на ДОО;

32.2. приходите от осигурителни вноски за фонд “ГВРС” се отчитат на касова и начислена основа аналогично на приходите от осигурителни вноски за ДОО;

32.3. за начисляване на разходите за гарантираните вземания и припадащите се осигурителни вноски съответните териториални поделения на НОИ (РУСО) се съставят записванията: **Дт с/ка 6421 / Кт с/ка 4281** и **Дт с/ки 605 / Кт с/ки 455, 456**;

32.4. за изплащането от РУСО на обезщетенията и дължимите осигурителни вноски счетоводните записвания са:

Дт с/ки 4281, 455, 456 / Кт с/ка 7500 (ако плащанията стават чрез СЕБРА);

Дт 4281, 455, 456 / Кт с/ка 5013 (ако плащанията стават от сметка на РУСО);

32.5. едновременно с изплащането на разходите съответното РУСО завежда с **нулева балансова стойност** вземането си от съответното предприятие,

като с **размера на изплатените суми** се съставя счетоводната статия:

Дт с/ка 4887 / Кт с/ка 4917;

32.6. в случай, че в следствие се получи информация, показваща, че е налице възможност с голяма степен на сигурност за възстановяване от съответното предприятие на изплатени от фонд "ГВРС" средства, със съответния размер на тази оценка се сторнира начислената по сметка 4917 провизия, като се съставя счетоводната статия **Дт с/ка 4917 / Кт с/ка 6727**; В случай, че в следствие се окаже, че е сторнирана провизия в по-голям размер, отколкото е възможно да бъде събрано вземането, допълнително се начислява провизия, като **се дебитира сметка 6717 срещу кредитиране на сметка 4917**;

32.7. при възстановяване от съответните предприятия на изплатени от фонд "ГВРС" средства се съставя счетоводната статия **Дт с/ка 5013 / Кт с/ка 4887**, и се съставя счетоводното записване по т. **32.6**, ако за съответната сума преди това не е била сторнирана провизията;

32.8. отписването на вземането се отразява по дебита на **сметка 6913** срещу кредитиране на **сметка 4887**, като едновременно с това се отписва и начислената по **сметка 4917** провизия за това вземане срещу **кредитиране на сметка 6727**. В случай, че се отписва вземането преди изтичането на давностния срок за такива вземания, отписаната номинална сума на вземането се завежда задбалансово;

32.9. изплащането на **гарантираните вземания** от фонд "ГВРС" се отчитат на касова основа по **§ 42-81 от ЕБК** (включително и припадащите се за сметка на съответните осигурени лица осигуровки и данъци), а плащанията на **припадащите се осигурителните вноски за сметка на осигурителя** се отразяват по **разходните параграфи 03-00, 04-00, 06-00 и 07-00 от ЕБК**. Възстановените от предприятията суми по изплатени от фонд "ГВРС" разходи се отчитат **в намаление на разходен § 42-82 от ЕБК** (включително и възстановените суми за осигуровки).

33. Прехвърленото съгласно **чл. 94 от ПМС № 11/2005 г.** по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) вземане на централния бюджет по отпуснатата временна финансова помощ по **ПМС № 335 от 2004 г.** се завежда от МРРБ по **сметка 5311** в кореспонденция със **сметка 7621**.

34. Във връзка с постъпили запитвания относно отчитането на касова основа на операции по **придобити към 31.12.2004 г. активи по финансов лизинг и търговски кредит** Ви уведомяваме, че и за тези случаи **последващите плащания** през 2005 г. и следващите години следва да се отчитат по реда на **т. 7.4.7 от ДДС № 20/2004 г.** а именно - по **§§ 93-17 и 93-18 от ЕБК** за главницата и по **разходни §§ 29-91 и 29-92** за припадащата се лихва.

МИНИСТЪР :